

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
YENİ BİRİM, BÖLÜM, ANABİLİM/ANASANAT DALI, PROGRAM AÇMA VE
ÖĞRETİM PLANI OLUŞTURMA YÖNERGESİ

(Üniversite Senatosu'nun 5 Eylül 2025 tarih ve 714/06 sayılı kararı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde yeni birim, bölüm, anabilim/anasanat dalı ve program açılması ile Üniversitede yürütülen ön lisans, lisans ve lisansüstü diploma programları öğretim planı oluşturulması ve mevcut öğretim planlarının güncellenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde yeni açılacak olan birim, bölüm, anabilim/anasanat dalı ve programlar ile öğretim planlarının oluşturulması ve mevcut programların güncellenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge; Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi, Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemi'ne (AKTS) göre ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için Yükseköğretim Kurulu tarafından oluşturulan yükseköğretim yeterlilikler çerçevesinde ilgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden, öğrenim kazanımlarıyla açıkça belirlenmiş ders saatleri ile öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri göz önünde bulundurularak hesaplanan değeri,

b) Anabilim/anasanat dalı: Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinde fakülteler/yüksekokullar için tanımlanan ve Lisansüstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitüler için tanımlanan anabilim/anasanat dalını,

c) Bölüm: Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında bölümü,

ç) Ders: Öğretim planında yer alan, öğrencinin başarması gereken teorik ders ve teorik ders dışı faaliyetleri,

d) Dış Paydaş: Üniversiteden/Birimden etkilenen veya Üniversiteyi/Birimi etkileyen Üniversite/Birim dışındaki kişi, grup veya kurumları,

e) İlgili birim: Enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını,

f) Kredi: O ders için haftalık teorik ders saati miktarına, o derse ilişkin olarak yapılan uygulama, laboratuvar veya diğer çalışmaların haftalık saat miktarlarının yarısı eklenmek sureti ile belirlenecek krediyi,

g) Öğretim planı: Öğrencinin bir programı takip edebilmesi ve mezun olabilmesi için başarması gereken dersler ve diğer koşulları,

ğ) Program: Bölümde yürütülen ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde diploma derecesine yönelik, tanımlı bir müfredata göre uygulanan eğitim-öğretim faaliyetlerini,

h) Rektör: Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörünü,

ı) Senato: Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosunu,

i) Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesini,

j) Yeni birim: Üniversite bünyesinde yeni açılacak olan enstitü, fakülte, yüksekokul ile meslek yüksekokulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeni Birim, Bölüm, Anabilim/Anasanat Dalı, Program ve Zorunlu Yabancı Dil Hazırlık Sınıfı Açılması ile İlk Defa Öğrenci Alımı

Yeni birim, bölüm, anabilim/anasanat dalı ve program açma ilkeleri

MADDE 5- (1) Üniversite bünyesinde daha önce açılmış olan birimler ile aynı amaca yönelik olmamak üzere yeni birim açılması teklifinde bulunulabilir. Açılacak olan birimin adı daha önce kurulmuş birimlerle aynı olamaz. Yeni birim açılma teklifleri Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan formata uygun olarak hazırlanır. Mevcut birimlerin ad değişiklikleri ile yüksekokuldan fakülteye dönüştürme işlemleri bu Yönerge kapsamı dışında yürütülür.

(2) Üniversite birimlerine bağlı olarak yeni bölüm, anabilim/anasanat dalı ve program açılma teklifinde bulunulabilir. Yeni açılacak olan bölüm, anabilim/anasanat dalı, programın adı ve amacı Üniversite bünyesinde daha önce açılmış bölüm, anabilim/anasanat dalı, program ile aynı olamaz. Yeni bölüm, anabilim/anasanat dalı, program açılma teklifleri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen formata uygun olarak hazırlanır. Teklif yazısına teklif dosyası ile birlikte ilgili birim kurul kararı eklenir. Yeni bölüm, anabilim/anasanat dalı veya program açma teklifi yapılmadan önce dış paydaşların görüşü alınır.

(3) Fakülte/Yüksekokul bünyesinde yer alan bölüm altında birden fazla anabilim/anasanat dalı olması halinde anabilim/anasanat dalının ismi bölümle aynı olamaz.

Zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı açılması

MADDE 6- (1) Kısmen veya tamamen yabancı dille öğretim yapılan ön lisans ve lisans programlarında Senato Kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı alınarak zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı açılır.

(2) Öğretim dili tamamen Türkçe olan programlarda, mesleki yabancı dil dersleri verilebilir. Bu programlarda zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı açılmaz ancak Senato Kararı ile isteğe bağlı yabancı dil hazırlık sınıfı açılabilir.

Mevcut programa ilk defa öğrenci alımı

MADDE 7- (1) Bölüm/program açılma teklifleri ile ilk defa öğrenci alımı teklifleri aynı anda yapılamaz. Bir bölüm/programa ilk defa öğrenci alımı için, bölüm veya programın daha önceden açılmış olması gerekir. Mevcut bölüm ve programlara ilk defa öğrenci alımı teklifleri, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen tarihe kadar, formata uygun olarak birimlerce hazırlanarak Rektörlüğe gönderilir. Teklif yazısına teklif dosyası ile birlikte ilgili birim kurul kararı eklenir.

(2) Meslek Yüksekokullarında ayrıca bölüm açma teklifi yapılmaz. Bölümler, ilk defa öğrenci alımı sırasında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı kararı ile açılır.

(3) Ön lisans / lisans uzaktan öğretim programı açma ve öğrenci alımı teklifleri birlikte yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğretim Planlarının Oluşturulması ve Güncellenmesi

Öğretim planlarının oluşturulması

MADDE 8- (1) Programlar, Ulusal Çekirdek Eğitimi Programları ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi dikkate alınarak, 2 yıllık ön lisans programları için 120, 4 yıllık lisans programları için 240, 5 yıllık lisans programları için 300 ve 6 yıllık programlar için 360 AKTS; tezsiz yüksek lisans programları için 60-90, tezli yüksek lisans programları için 120, Doktora programları için 240 ve bütünlük doktora programları için 300 AKTS olacak

şekilde planlanır. Lisansüstü programlar, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen dersler ve diğer faaliyetler ile ders sayıları ve kredilerini içerecek şekilde düzenlenir.

(2) Ön lisans ve lisans eğitimi yapılan birimlerin öğretim planlarında aşağıda belirtilen ders kodları, kredileri ve AKTS kredileri olarak aynen yer alır.

(a) Türk Dili; yıllık eğitim yapılan birimlerde 1 yıl, yarıyıl esasına göre eğitim yapılan birimlerde 1 veya 2 yarıyıl zorunlu ders olarak açılır.

(b) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi; yıllık eğitim yapılan birimlerde 1 yıl, yarıyıl esasına göre eğitim yapılan birimlerde 1 veya 2 yarıyıl zorunlu ders olarak açılır.

(c) Yabancı dil; yıllık eğitim yapılan birimlerde 1 yıl, yarıyıl esasına göre eğitim yapılan birimlerde 1 veya 2 yarıyıl zorunlu ders olarak açılır.

(ç) Kariyer Planlama; öğretmenlik programları hariç diğer tüm lisans ve ön lisans programlarının 1. yarıyılında zorunlu ders olarak açılır.

(d) İnsan Hakları Dersi; Hukuk Fakültesinde zorunlu, lisans eğitimi veren diğer birimlerde seçimlik olarak yıllık eğitim yapılan birimlerde en erken 2. yıl, yarıyıl esasına göre eğitim yapılan birimlerde 3. yarıyıldan itibaren açılır.

(e) Gönüllülük Çalışmaları Dersi; ön lisans ve lisans programlarının 2. yarıyılından sonraki yarıyıllarda zorunlu/seçimlik olarak açılır.

(f) Resim, Müzik, Beden Eğitimi ve Halk Oyunları Dersleri; zorunlu olmamakla birlikte 2 yarıyıl seçimlik ders olarak açılabilir.

(3) Lisansüstü eğitim yapılan birimlerin öğretim planlarında aşağıda belirtilen ders ve faaliyetler, kredileri ile birlikte aynen yer alır. Bu derslerin kodları ve AKTS kredileri programlara göre farklılık gösterebilir.

(a) Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği Dersi; tezli yüksek lisans programlarında (3+0) zorunlu ders olarak açılır, tezsiz yüksek lisans programlarında ise zorunlu olmamakla birlikte açılabilir.

(b) Bilim Felsefesi ve Etiği Dersi; doktora programlarında (3+0) zorunlu ders olarak açılır.

(c) Uzmanlık Alanı Dersi; Tezli yüksek lisans programlarında (2+0) ve Doktora Programlarında (3+0) zorunlu ders olarak açılır.

(ç) Seminer Dersi; tezli yüksek lisans programlarında (0+2), Doktora Programlarında (0+3) zorunlu ders olarak açılır.

(4) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan dersler EK-1 Tablo'da belirtildiği şekilde öğretim planlarına eklenir.

Ders açma

MADDE 9- (1) Yeni bir ders amaç, içerik, öğrenme kazanımları, haftalık teorik/uygulama saatleri mevcut derslerden farklı olması durumunda açılabilir. Ancak mevcut dersler ile içerik yönünden %20'den fazla benzerlik bulunan dersler önerilemez.

(2) Öğretim elemanı yeni ders önerisinde bulunmadan önce benzer ders olup olmadığını kontrol etmekle ve yazılı olarak beyan etmekle yükümlüdür.

(3) Öğretim elemanı tarafından yapılan yeni ders başvurusunda, dersin; Türkçe adı, İngilizce adı, öğretim dilindeki adı, haftalık teorik saati, haftalık uygulama saati, amacı, içeriği, öğrenme kazanımları, önerilen ders kodu belirtilir ve ders tanıtım formları Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanır.

(4) Yeni ders açılmasına ilişkin teklifin dikkate alınabilmesi için ders kazanımlarının, Program ve Öğrenme Kazanımları İlişkisinin bölüm/program başkanınca belirlenmiş olması gerekir.

(5) Bu Yönergenin 10'uncu maddesinde belirtilen dersler dışındaki derslerin kodları programın adını çağrıştıracak şekilde üç harf ve dört hane sayıdan oluşur. Ders kodundaki sayısal kodlar programın yılına ait sayı ile başlar ve güz yarıyılı dersleri tek, bahar yarıyılı dersleri çift sayı ile biter. Lisansüstü programlardaki ders kodunda yer alacak sayısal kodlar

yüksek lisans için 5, doktora için 6 ile başlar ve güz yarıyılı dersleri tek, bahar yarıyılı dersleri çift sayı ile biter. Bu Yönerge yürürlüğe girmeden önce oluşturulan ders kodlarının kullanılmasına devam edilir.

(6) Derslerin kredileri, o ders için haftalık teorik ders saati miktarına, o derse ilişkin olarak yapılan uygulama, laboratuvar veya diğer çalışmaların haftalık saat miktarlarının yarısı eklenmek sureti ile belirlenir. Ortalamaya dâhil olmayacak dersler için kredi belirlenmez.

(7) Her dersin AKTS değeri bulunur. AKTS değerleri Dokuz Eylül Üniversitesi Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS-ECTS) Uygulama Yönergesine göre belirlenir. AKTS değerlerinin değiştirilmesi gerektiğinde öğrenci görüşleri de alınır.

Dersin türünün belirlenmesi

MADDE 10- (1) Açılması önerilen ders için öğrenci bilgi sisteminde tanımlanmış olan ders türlerinden ilgili olanı seçilir ve dersler teklif aşamasında öğrenci bilgi sistemine girilir.

Ders değiştirme ve ders kapatma

MADDE 11- (1) Öğretim Planı değişikliği teklifleri yılda bir kez olmak üzere her yıl nisan ayı sonuna kadar Rektörlüğe gönderilir. Zorunlu haller dışında belirtilen tarihe kadar gönderilmeyen teklifler dikkate alınmaz.

(2) Aşağıdaki hallerde eski ders kapatılarak yeni kodlu bir ders açılabilir, ders değişikliğine ilişkin gerekçe teklife eklenir.

a) Dersin amaç ve içeriği ile öğrenme kazanımlarında yapılacak köklü değişiklikler olması.

b) Dersin AKTS, haftalık ders saatinin ve kredisinin değişmesi.

c) Dersin adının değişmesi.

ç) Dersin güncelliğini yitirmesi, program amaçlarına hizmet etmemesi gibi haller.

(3) Yürürlükten kaldırılan dersler için intibak esasları ilgili birim kurul kararı ile belirlenir ve intibak işlemleri bu esaslar doğrultusunda ilgili birim tarafından yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Onay süreci

MADDE 12- (1) Bu Yönerge uyarınca Öğretim Planı oluşturulması ve değiştirilmesi işlemleri Senato Kararı ile yeni birim, bölüm, anabilim/anasanat dalı, program açılması ve kapatılması veya değişiklik yapılması işlemleri ise Senato Kararı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı onayı ile yapılır.

İş akış şeması ve kullanılacak formlar

MADDE 13- (1) Komisyon kararı ile bu Yönerge ile belirlenen iş ve işlemler için iş akış şeması ve formlar oluşturulur ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı internet adresinde ilan edilir.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 14- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde, Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato Kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönerge

MADDE 15 – (1) 13.06.2012 tarih ve 609/04 sayılı Üniversite Senatosu Kararları ile kabul edilen Dokuz Eylül Üniversitesi Yeni Birim, Bölüm, Anabilim/Anasanat Dalı, Program Açma, Öğretim Planı Oluşturma ve Eğitim Komisyonu Çalışma Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönerge, Üniversite Senatosu tarafından kabulü tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönerge hükümlerini Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü yürütür.

EK 1- DERS KODLARI VE AKTS KREDİLERİ

Dersin Adı	Dersin Kodu	Dersin Süresi	Haftalık Ders Saati	AKTS	Açıklama
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	ATA 1000	Yıllık	2 + 0	4	
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	ATA 1001	Yarıyıllık (Güz)	2 + 0	2	
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	ATA 1002	Yarıyıllık (Bahar)	2 + 0	2	
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (SK-23/05/2024-682/07)	ATA 1003	Yarıyıllık (Güz/Bahar)	4 + 0	4	
Türk Dili	TDL 1000	Yıllık	2 + 0	4	
Türk Dili I	TDL 1001	Yarıyıllık (Güz)	2 + 0	2	
Türk Dili II	TDL 1002	Yarıyıllık (Bahar)	2 + 0	2	
Türk Dili (SK-23/05/2024-682/07)	TDL 1003	Yarıyıllık (Güz/Bahar)	4 + 0	4	
Beden Eğitimi	BDE 1000	Yıllık	1 + 0	2	
Beden Eğitimi I	BDE 1001	Yarıyıllık (Güz)	1 + 0	1	
Beden Eğitimi II	BDE 1002	Yarıyıllık (Bahar)	1 + 0	1	
Müzik	GSM 1000	Yıllık	1 + 0	2	
Müzik I	GSM 1001	Yarıyıllık (Güz)	1 + 0	1	
Müzik II	GSM 1002	Yarıyıllık (Bahar)	1 + 0	1	
Resim	GSR 1000	Yıllık	1 + 0	2	
Resim I	GSR 1001	Yarıyıllık (Güz)	1 + 0	1	
Resim II	GSR 1002	Yarıyıllık (Bahar)	1 + 0	1	
Halk Oyunları	GSH 1000	Yıllık	1 + 0	2	

Halk Oyunları I	GSH 1001	Yarıyılık (Güz)	1 + 0	1	
Halk Oyunları II	GSH 1002	Yarıyılık (Bahar)	1 + 0	1	
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1000	Yıllık	2 + 0	4	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1001	Yarıyılık (Güz)	2 + 0	2	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1002	Yarıyılık (Bahar)	3 + 0	3	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1003	Yarıyılık (Güz)	3 + 0	3	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1004	Yarıyılık (Bahar)	4 + 0	4	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1005	Yarıyılık (Güz)	4 + 0	4	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1006	Yarıyılık (Bahar)	2 + 0	2	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1007	Yarıyılık (Güz)	2 + 0	2	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1008	Yarıyılık (Bahar)	3 + 0	3	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1009	Yarıyılık (Güz)	3 + 0	3	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1010	Yarıyılık (Bahar)	6 + 0	6	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1011	Yarıyılık (Güz)	6 + 0	6	Hazırlık eğitimi alan öğrenciler için

Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1012	Yıllık	2 + 0	4	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
Yabancı Dil (İngilizce/Almanca/Fransızca)	YDİ/YDA/YDF 1014	Yarıyılık (Bahar)	2 + 0	2	Hazırlık eğitimi almayan öğrenciler için
İnsan Hakları	İHD 1001	Yarıyılık (Güz/Bahar)	2 + 0	4	1 yarıyıl süreli 3. yarıyıldan itibaren açılacak.
Human Rights	İHD 1002	Yarıyılık (Güz/Bahar)	2 + 0	4	1 yarıyıl süreli 3. yarıyıldan itibaren açılacak.
Gönüllülük Çalışmaları	GÇD 1000	Yarıyılık/Yıllık	1 + 2	4	en az 1 yarıyıl süreyle 3. yarıyıldan itibaren açılacak.
Volunteerism Studies	GÇD 1001	Yarıyılık/Yıllık	1 + 2	4	en az 1 yarıyıl süreyle 3. yarıyıldan itibaren açılacak.
Kariyer Planlama	KPD 1000	Yarıyılık (Güz)	1 + 0	2	Lisans Programlarında 1 yarıyıl süreli 1. yarıyıl (güz dönemi) açılacak. (Değişik:SK- 23/05/2024682/07)
Career Planning	KPD 1001	Yarıyılık (Güz)	1 + 0	2	Lisans Programlarında 1 yarıyıl süreli 1. yarıyıl (güz dönemi) açılacak. (Değişik:SK-23/05/2024-682/07)
Kariyer Planlama (SK-23/05/2024-682/07)	KPD 1002	Yarıyılık (Güz)	1 + 0	2	Ön lisans programlarında 1 yarıyıl süreli, 1. yarıyıl (güz dönemi) açılacak.
Seminer	İlgili Birim tarafından belirlenecek	Yarıyılık	0 + 2	2	Yüksek Lisans Programları için
Seminer	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yarıyılık	0 + 3	3	Doktora Programları için
Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yarıyılık	3 + 0	5	Yüksek Lisans Programları için

Bilim Felsefesi ve Etiği	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yarıyıllık	3 + 0	5	Doktora Programları için
Uzmanlık Alanı Dersi	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yarıyıllık	2	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yüksek Lisans Programları için
Uzmanlık Alanı Dersi	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Yarıyıllık	3	İlgili Birim tarafından belirlenecek.	Doktora Programları için